



WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WFB.III.431.5.2020

Bydgoszcz, 8 kwietnia 2020 r.

**Pani
Zofia Topolińska
Wójt Gminy Lniano
Urząd Gminy w Lnianie
ul. Wyzwolenia 7
87-141 Lniano**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) w Gminie Lniano z siedzibą ul. Wyzwolenia 7, 86-141 Lniano (zwanej dalej: Gminą) w dniach od 17 lutego do 6 marca 2020 r., przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez LL – starszego inspektora oraz BS – inspektora wojewódzkiego, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 61/2020 i 62/2020 w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania przez jednostkę samorządu terytorialnego dotacji udzielonych z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
 - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
 - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
 - kontrola wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem,
 - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
 - c) sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. *W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.*

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2019 r. w zakresie otrzymanych dotacji celowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. *W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.*

2.1. *W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem.*

Gmina wykorzystwała w 2019 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 7.361.765,78 zł, tj. 99,05 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095, 75011, 80153, 85501, 85502 i 85504 realizowane były przez Urząd Gminy w Lnianie (zwany dalej: Urzędem), natomiast w rozdziałach: 85503, 85228 oraz 85513 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lnianie (zwany dalej: GOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w IV kwartale 2019 r. na łączną kwotę 2.082.607,12 zł, tj. 28,3 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 435.578,49 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2019 r., poz. 2188) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 435.578,49 zł, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 427.037,74 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 8.540,75 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 194.270,47 zł, w tym przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej – 190.461,25 zł oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu podatku, o których mowa w art. 8 ust. 5 ww. ustawy – 3.809,22 zł.

Szczegółową kontrolą objęto kompletną dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku.

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 58.585,00 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2019 r., poz. 653 z późn. zm.), z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2019 r., poz. 1397) oraz z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 2224 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 56.643,72 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 13.931,72 zł, które przeznaczono głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80153 – Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 30.321,94 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 55 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2203 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę

w wysokości 28.982,59 zł, w tym na wyposażenie publicznych szkół podstawowych w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe wydatkowano kwotę 28.687,15 zł, natomiast na koszty obsługi zadania wydano 295,44 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1 % przekazanej kwoty dotacji celowej.

W kontrolowanym okresie sprawdzono wydatki z dotacji przeznaczone na sfinansowanie kosztów zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych i koszty obsługi ww. zadania, o których mowa w art. 55 ust. 9 ww. ustawy na łączną kwotę 1.184,18 zł oraz zwroty dotyczące wcześniej zakupionych podręczników i materiałów ćwiczeniowych na łączną kwotę 2.093,87 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 177.625,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w pełnej wysokości.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 48.875,00 zł przeznaczone na organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85501 – Świadczenie wychowawcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 4.050.275,00 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2019 r., poz. 2407 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w kwocie 4.031.675,47 zł, z tego na wypłatę świadczeń wychowawczych na pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych wydano 3.978.180,70 zł oraz na koszty ich obsługi w łącznej wysokości 53.494,77 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą sumy wyliczonych kosztów w wysokości 1,5 % kwoty otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze - do dnia 30 czerwca 2019 r. oraz 1,2 % kwoty otrzymanej dotacji - od dnia 1 lipca 2019 r.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 1.203.049,90 zł przeznaczone na wypłatę świadczeń wychowawczych w kwocie 1.188.224,20 zł oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 4 ww. ustawy na łączną kwotę 14.825,70 zł.

Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono przysługujące świadczenie wychowawcze.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 2.483.032,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 2220 z późn. zm.), z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2019 r., poz. 670 z późn. zm.) oraz z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2017 r., poz. 2092 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w kwocie 2.434.789,80 zł, w tym na wypłatę wszelkiego rodzaju świadczeń i składek społecznych od tych świadczeń w łącznej kwocie 2.381.419,49 zł oraz koszty ich obsługi ogółem 53.370,31 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji odpowiednio na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz 30,00 zł od wydanej decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia rodzicielskiego.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 595.004,80 zł, w tym przeznaczone głównie na wypłatę zasiłków rodzinnych i dodatków do tych zasiłków, świadczeń opiekuńczych, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka i świadczeń rodzicielskich, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń, a także na koszty obsługi ww. zadań, o których mowa w art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej świadczeniobiorców, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

Stwierdzono, iż wydatki poniesione na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczące wypłat wynagrodzenia osobowego pracownikowi w wysokości 9.221,60 zł, księgowano razem z wydatkami poniesionymi na wykonywanie zadań własnych Gminy, co naruszało zasady funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”, określone w załączniku Nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 857,32 zł na realizację zadań wyszczególnionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2019 r., poz. 1390 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 808,07 zł.

Sprawdzono wydatki z dotacji w wysokości 155,92 zł przeznaczone na koszty realizacji zadań gminy jakie określono w ww. ustawie.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85504 – Wspieranie rodziny.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 178.020,00 zł na wykonanie zadania określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U. z 2018 r., poz. 1061 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 178.020,00 zł, w tym na wypłacenie świadczeń dobry start wydatkowano łącznie 172.200,00 zł natomiast na koszty obsługi ww. programu wydano 5.820,00 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 10,00 zł za jedno dziecko lub osobę uczącą się, na które ustalone jest prawo do ww. świadczenia.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 18.460,00 zł, w tym na wypłatę świadczeń – 13.500,00 zł oraz koszty realizacji tego programu, o których mowa w § 33 ust. 4 ww. ustawy – 4.960,00 zł.

Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono przysługujące świadczenia dobry start.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 18.382,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1373 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w kwocie 17.642,64 zł.

Kontroli poddano wydatki z dotacji w wysokości 5.581,26 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

W toku kontroli stwierdzono, że poniesione w okresie objętym kontrolą wydatki z dotacji w rozdziale 85501 – § 3020 w wysokości 144,68 zł oraz w rozdziale 85502 – § 3020 w wysokości 144,68 zł z tytułu zakupu herbaty, mydła i ręczników dla pracowników Urzędu realizujących zadania z zakresu administracji rządowej, stanowiły dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem.

Świadczenie rzeczowe przysługujące pracownikom powinny wynikać z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz.U. Nr 60, poz. 279), wydanego na podstawie art. 232 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1040 z późn. zm.). Ww. przepisy nie określają obowiązku pracodawcy zapewnienia pracownikowi biurowemu herbaty, mydła i ręcznika do wyłącznego użytku.

Zgodnie z art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1440 z późn. zm.), wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 9 pkt 1 tej ustawy.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem.

W trakcie trwania kontroli Gmina dokonała zwrotu dotacji wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem z rozdziału 85501 i 85502 w łącznej wysokości 310,64 zł (należność główna – 289,36 zł oraz odsetki 21,28 zł) – wyciąg bankowy z dnia 27.02.2020 r.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 80153, 85228, 85501, 85502, 85503, 85504 i 85513 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, z wyjątkiem dotacji w rozdziale 85501 w wysokości 144,68 zł oraz 85502 w wysokości 144,68 zł.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 7.432.676,75 zł wydatkowano kwotę 7.361.765,78 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 99,05 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 70.910,97 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

3. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania zbiorcze Rb-50 za IV kwartał 2019 r. zostały sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Wykazano, że w sprawozdaniu jednostkowym Rb-50 za IV kwartał 2019 r. sporządzonym przez Urząd wykazane w rozdziale 85501 - § 4010 i § 4300 wielkości były niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej: w sprawozdaniu Rb-50

w kolumnie 13 „Wykonanie” wykazano następujące kwoty § 4010 – 37.071,07 zł, § 4300 – 3.000,00 zł, natomiast w ewidencji księgowej ujęto odpowiednio następujące kwoty § 4010 – 35.688,00 zł, § 4300 - 2.055,32 zł. Powyższe postępowanie naruszało przepisy § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1393 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, niesporządzenie lub nieprzekazanie w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania albo wykazanie w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 18 pkt 2 tej ustawy.

Wskazuje się następujący zakres stwierdzonych nieprawidłowości:

- niezgodne z przeznaczeniem wydatkowanie dotacji w rozdziale 85501 i 85502,
- brak wyodrębnionej ewidencji księgowej dla wydatków z dotacji celowej,
- niezgodność wielkości wykazanych w sprawozdaniu budżetowym Rb-50 z danymi wynikającymi w ewidencji księgowej.

Ponadto wskazuję się następujące przyczyny i skutki stwierdzonych powyżej nieprawidłowości: brak właściwego stosowania/błędna interpretacja wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawa oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi: ZT – Wójt Gminy Lniano oraz IM – Skarbnik Gminy Lniano – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 1/2020.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Pani podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania działalności jednostki kontrolowanej:

- 1) wydatkowania dotacji udzielonej z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zgodnie z celem jej przeznaczenia,
- 2) wyodrębnienia z ewidencji księgowej szczegółowej ewidencji dla wydatków z dotacji udzielonych z budżetu państwa, związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej,
- 3) wykazywania, w sporządzanym sprawozdaniu budżetowym Rb-50, wielkości zgodnych z danymi wynikającymi z zapisów w ewidencji księgowej.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pani w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

(podpis i pieczęć Wojewody)